

Heikki Kemppinen
RANGAISTUKSEN
MÄÄRÄÄMISEN
PERUSTELEMINEN

**Rangaistuksen määräämisen
perusteleminen (A 344)**

Rangaistuksen määrääminen on yksi suurinta mielenkiintoa herättävistä aiheista rikosoikeutta ja oikeudenkäyntejä koskevassa julkisessa keskustelussa. Oikeudellisesti tarkasteltuna rangaistuksen määräämisessä yhdistyvät väljä ja yleisluontoinen sääntely, tuomarin laaja harkintavalta ja vaatimus rangaistuskäytännön yhtenäisyydestä.

Rangaistuksen määräämistä koskeva ratkaisu on rikosasian vastaajan kannalta keskeinen. Ratkaisussa tavanomainen laintulkinta voi kuitenkin jäädä

taka-alalle, jolloin tuomarin kokemusperäinen tieto ja tähän liittyvät intuitiivisen harkinnan riskit nousevat esiin.

Tutkimuksessa kysytään, miksi ja miten tuomarin tulisi perustella rangaistuksen määräämistä koskevaa päätöstään. Ennen perustelemista koskevien kysymysten käsittelyä tutkimuksessa tarkastellaan rangaistuksen mittaamista ja siihen liittyviä oikeuslähteitä. Tutkimuksessa hyödynnetään tuomion perusteleminen aiemmassa prosessioikeudellisessa oikeuskirjallisuudessa esitettyjä havaintoja ja teorioita. Tarkasteluun yhdistetään myös rangaistuksen määräämisharkintaan liittyviä tekijöitä, kuten vaatimus rangaistuskäytännön yhtenäisyyden huomioimisesta.

Rangaistuksen määräämisen perustelemista lähestytään sekä yleisesti että erikseen rangaistuksen määräämisen osaratkaisujen ja niihin liittyvän aineellisen lainsäädännön kautta. Tarkastelun tuloksena nostetaan esille tekijöitä, joiden vallitessa rangaistuksen määräämisen perusteleminen on syytä kiinnittää erityistä huomiota.

Teoreettista tarkastelua täydentää tutkimuksen empiirinen osuus, jossa käydään läpi rangaistuksen määräämisen perusteluita tuomioistuinten ratkaisuihin koostuvan aineiston perusteella. Erityisesti kiinnitetään huomiota siihen, vastaavatko tutkimuksen teoreettisessa osassa tehdyt johtopäätökset vallitsevaa oikeuskäytäntöä, ja miten rangaistuksen määräämistä perustellaan tuomioistuinten käytännössä. Tutkimus on kirjoitettu tuomarin näkökulmasta ja se tarjoaa apuvälineen rangaistuksen määräämistä koskevan harkinnan jäsentämiselle tuomioistuintyössä. Tutkimuksesta on hyötyä myös kaikille rikosasioiden käsittelyyn osallistuville.

Väitös Helsingin yliopistossa pe 27.8.2021
XI + 327 sivua.
Hinta 115 € / 80,50 €

KIRJATILAUKSET

WWW.LAKIMIESYHDISTYS.FI > VERKKOKAUPPA

TOIMISTO@LAKIMIESYHDISTYS.FI